

# ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ СУЧАСНОГО БІЗНЕС-УПРАВЛІННЯ

УДК 658.012:005.96

Пономаренко О. О.

Доцент, доцент кафедри менеджменту, логістики та інновацій  
ННІ Менеджменту і маркетингу ХНЕУ ім. С. Кузнеця

**Анотація.** Інноваційний менеджмент є ключовим фактором конкурентоспроможності сучасних компаній. Досліджено основні підходи, глобальні тенденції та практичні стратегії впровадження інновацій для підвищення ефективності бізнесу в умовах цифрової трансформації.

**Ключові слова:** інноваційний менеджмент, гнучкі інновації, відкриті інновації, інноваційні екосистеми, цифрова трансформація.

**Annotation.** Innovation management is a crucial factor for the competitiveness of modern companies. The study analyzes key approaches, global trends, and practical strategies for implementing innovations to enhance business efficiency in the context of digital transformation.

**Keywords:** innovation management, agile innovation, open innovation, innovation ecosystems, digital transformation

Сучасний бізнес функціонує в умовах динамічних змін, глобалізації та високої конкуренції. У цих обставинах інноваційний менеджмент постає як один з основних елементів системи управління підприємствами, що забезпечує здатність швидко реагувати на трансформації ринку, використовувати нові можливості та формувати довгострокову конкурентоспроможність [2, 3]. Актуальність теми зумовлена необхідністю поєднання стратегічних, ресурсних і технологічних підходів для створення нової цінності для споживачів, клієнтів і зацікавлених осіб [1, 3].

Метою даної доповіді є окреслення ролі інноваційного менеджменту в сучасному бізнесі, аналіз основних тенденцій його розвитку у світовій практиці та визначення ключових викликів і рекомендацій для підприємств.

Інноваційний менеджмент розглядається як комплексна управлінська діяльність, спрямована на створення, розвиток та впровадження нових ідей, продуктів, процесів і бізнес-моделей [4, 5]. Він охоплює весь життєвий цикл інновацій – від пошуку ідей до комерціалізації та масштабування.

Управління інноваціями дозволяє:

- формувати унікальні конкурентні переваги;
- оптимізувати внутрішні бізнес-процеси за рахунок нових технологій і організаційних рішень;
- забезпечувати гнучке реагування на зростаючі потреби клієнтів;
- досягати довгострокової стійкості бізнесу [5, 6].

Таким чином, інноваційний менеджмент стає інтеграційною складовою системи сучасного бізнес-управління, яка визначає траєкторію стратегічного розвитку компанії.

Розглянемо глобальні сучасні тенденції та виклики. У XXI столітті інноваційний менеджмент активно розвивається під впливом глобалізаційних і технологічних змін. Серед основних тенденцій інноваційного менеджменту пропонується виділити [5]:

- цифровізацію бізнес-процесів і використання технологій Big Data, штучного інтелекту, автоматизації;
- поширення відкритих інновацій, що базуються на співпраці з партнерами, клієнтами та стартапами;
- формування інноваційних екосистем, у яких підприємства, наука та держава взаємодіють для створення нової цінності;
- впровадження гнучких моделей управління (Agile, Lean), що дозволяють швидше адаптуватися до змін.

Разом із тим, сучасні підприємства різного рівня та розвитку стикаються з суттєвими бар'єрами. Це і опір персоналу до змін, і складність масштабування інноваційних рішень, і високі витрати на

дослідження і розробки, і невизначеність ринкового середовища тощо.

Варто сказати, що, спираючись на приклади зі світової практики, успішні компанії доводять результативність інноваційного менеджменту [1, 4].

Spotify застосовує гнучкі підходи до розробки продуктів, що дозволяє швидко тестувати нові ідеї.

Microsoft інвестує у хмарні технології та штучний інтелект, формуючи нові бізнес-моделі.

Tesla демонструє поєднання технологічних інновацій з ефективними управлінськими рішеннями у сфері електромобілів.

Amazon використовує інноваційний менеджмент для оптимізації логістики й підвищення клієнтоорієнтованості.

Siemens впроваджує відкриті інновації та співпрацює з університетами й стартапами .

Ці приклади підтверджують, що системне управління інноваціями здатне забезпечити компанії лідерство в умовах глобальної конкуренції.

На основі теоретико-методологічних та практичних досліджень варто зробити декілька практичних пропозицій для прикладного використання у бізнес-процесах. Отже, для підприємств доцільно:

- розвивати культуру інновацій і заохочувати креативність персоналу;

- інвестувати в дослідження, розробки та цифровізацію;

- формувати партнерські мережі для розвитку відкритих інновацій;

- орієнтувати інноваційні рішення на реальні потреби клієнтів;

- забезпечувати постійне навчання та підвищення кваліфікації працівників [6].

Ці кроки сприятимуть створенню адаптивної бізнес-моделі, здатної витримати ринкові виклики та реалізовувати нові можливості.

Як висновок, можна додати, що інноваційний менеджмент у системі сучасного бізнес-управління є не лише інструментом

розвитку, а й необхідною умовою конкурентоспроможності. Значення інноваційного менеджменту полягає у здатності інтегрувати технологічні, організаційні та стратегічні рішення для формування нових ринкових можливостей. Успіх компаній у XXI столітті визначається їхньою готовністю системно управляти інноваціями, долати бар'єри їх упровадження та використовувати глобальні тенденції на власну користь.

### **Література**

1. Василик С. К., Клок О. П., Пономаренко О. О. Сучасний інноваційний менеджмент: ключові стратегії та вектори розвитку у XXI столітті / С. К. Василик, О. П. Клок, О. О. Пономаренко // Сучасний інноваційний менеджмент. — 2024. — № 8(8). — С. 294–306. — DOI: 10.52058/3041-1254-2024-8(8)-294-306
2. Mariani, M., Dwivedi, Y. K. Generative artificial intelligence in innovation management: A preview of future research developments / M. Mariani, Y. K. Dwivedi // Journal of Business Research. — 2024. — Vol. 175. — P. 114542. — DOI: 10.1016/j.jbusres.2024.114542.
3. Roberts, D. L. Artificial intelligence and innovation management: Charting the evolving landscape / D. L. Roberts // Technological Forecasting and Social Change. — 2024. — Vol. 187. — P. 122074. — DOI: 10.1016/j.techfore.2023.122074.
4. Spanjol, J. Fueling innovation management research: Future directions / J. Spanjol // Journal of Product Innovation Management. — 2024. — Vol. 41, No. 1. — P. 1–15. — DOI: 10.1111/jpim.12754.
5. Finette, P. 4 Innovation management trends in 2024 / P. Finette. — StartUs Insights, 2024. — URL: <https://www.startus-insights.com/innovators-guide/innovation-management-trends/>.
6. Cui, J. Digital-GenAI-Enhanced HCI in DevOps as a driver of sustainable innovation: An empirical framework / J. Cui // arXiv. — 2025. — URL: <https://arxiv.org/abs/2508.13185>.